

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/219675,Tadeusz-Komorowski-1895-1966-ps-Bor-Znicz-Gajowy-Lawina.h](https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/219675,Tadeusz-Komorowski-1895-1966-ps-Bor-Znicz-Gajowy-Lawina.html)
tml

26.02.2026, 18:41

Tadeusz Komorowski (1895-1966) ps. „Bór”, „Znicz”, „Gajowy”, „Lawina”

Arystokrata, polityk, oficer WP, Komendant Główny AK (1943-1944), Naczelnny Wódz PSZ na Zachodzie (1945-1947), premier Rządu RP na uchodźstwie (1947-1949) urodził się 1 czerwca 1895 roku.

[Armia Krajowa Polskie wojsko Powstanie Warszawskie](#)

01.06

Pochodził z rodziny arystokratycznej. Podczas I wojny światowej służył w wojsku austriackim walcząc na froncie rosyjskim i włoskim.

W 1918 r. przyjęty do Wojska Polskiego, wziął udział w walkach z Ukraińcami oraz w wojnie polsko - bolszewickiej, został ranny w bitwie pod Komarowem.

W okresie międzywojennym Tadeusz Komorowski pełnił różne funkcje w Wojsku Polskim. Był m.in. dowódcą 9 pułku ułanów małopolskich oraz komendantem Centralnej Szkoły Kawalerii w Grudziądzu. Znalazł się również w polskiej ekipie jeździeckiej na [Igrzyska Olimpijskie w Paryżu \(1924 r.\)](#) oraz w Berlinie (1936 r.).

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. został dowódcą Ośrodka Zapasowego w Garwolinie, a następnie zastępcą dowódcy Kombinowanej Grupy Kawalerii, z którą walczył pod Górą Kalwarią i Zamościem. Po zakończeniu walk przedostał się do Krakowa i włączył się w nurt pracy konspiracyjnej.

Od lata 1941 r. był zastępcą dowódcy ZWZ (od lutego 1942 r. AK) gen. Grota-Roweckiego. Po jego aresztowaniu objął formalnie funkcję Komendanta Głównego AK.

W dniu 31 lipca 1944 r. podjął decyzję o wybuchu Powstania Warszawskiego. Podczas walk powstańczych wraz z całą KG AK przebywał najpierw na terenie powstańczej Woli, potem Starego Miasta. Pod koniec sierpnia przeszedł kanałami do Śródmieścia. W dniu 30 września 1944 r. został mianowany Naczelnym Wodzem przez prezydenta RP na uchodźstwie Władysława Raczkiewicza.

Po zakończeniu walk powstańczych do maja 1945 r. przebywał w niemieckiej niewoli. Po wyzwoleniu obozu przez Amerykanów wyjechał do Londynu, gdzie objął formalnie funkcję Naczelnego Wodza.

W kolejnych latach Tadeusz Komorowski angażował się w życie polityczne i kombatanckie polskiej emigracji (był m.in. premierem rządu RP na uchodźstwie, członkiem Rady Trzech, działał aktywnie w kole byłych żołnierzy AK), równocześnie pracował fizycznie na utrzymanie swoje i swojej rodziny. Do kraju rządzonego przez komunistów nie mógł powrócić z powodów politycznych.

Jego działalność w czasie wojny jak i aktywność powojenna nie umknęła uwadze służb specjalnych Polski Ludowej.

Począwszy od 1945 r. UB skrzętnie gromadziło dane mające skompromitować byłego dowódcę AK. W zamyśle funkcjonariuszy bezpieki miało to udowodnić że gen. Tadeusz „Bór” Komorowski miał współpracować z Niemcami w zwalczaniu podziemnego ruchu komunistycznego oraz działalności antyradzieckiej. Dlatego podczas śledztw prowadzonych przeciwko żołnierzom i wyższym oficerom AK, w sposób brutalny wydobywano z aresztowanych zeznania o współpracy wyższego dowództwa armii podziemnej z okupantem.

Wszystkie zgromadzone materiały i zeznania włączono w połowie lat 50 XX w. do odrębnego rozpracowania krypt. „Leśniczy” jakie założono na byłego dowódcę AK. PRL-owska bezpieka starała się wówczas śledzić aktywność polityczną gen. Tadeusza Komorowskiego na emigracji. Podejrzewano, że generał organizuje „działalność wywiadowczo-dywersyjną” na kraj, oraz informowano o jego życiu codziennym i działalności politycznej.

Generał Tadeusz Komorowski zmarł 24 sierpnia 1966. Wraz z jego śmiercią PRL-owskie służby zakończyły rozpracowanie krypt. „Leśniczy”.

Więcej:

- [Generał Tadeusz Komorowski w katalogach Biura Lustracyjnego IPN](#)
- [Wystawa elementarna „Tadeusz Bór-Komorowski”](#)
- [55. rocznica śmierci gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Armia Krajowa

Biografie

Tadeusz Bór- -Komorowski

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

**BIOGRAFIE
WYSTAWY
ELEMENTARNE**

Tadeusz Komorowski